„Euroopa horisondi“ tervise valdkond (klaster1) 2025

Argo Soon

2025

Tänase ettekande kava

- „Euroopa horisondi“ tervise klastri 2025 taotlusvoor
  - Ülevaade teemadest
  - Tähtsad kuupäevad
  - Mõned meeldetuletused ja selgitused
- Ülevaade vähimissioonist
- Ülevaade „Euroopa horisondi „tervise valdkonna partnerlustest
  - Kaasrahastatavad partnerlused
  - Institutsionaalsed partnerlused
- Olulisemad teabekanalid

„Euroopa horisondi“ tervise valdkond; selle partnerlused ja vähimissioon

- Koostöö: vähemalt 3 partnerit 3 eri riigist
- Vaid üks on juhtpartner – koordinaator
- Projektid suured ja jagunevad tööpakettideks
- Partner juriidilises mõiste on asutus, nt TalTech
  - partner operatiivses mõistes – teadlane + töörühm

„Euroopa horisondi“ tervise taotlusvoor 2025

- avaneb 22. mail 2025, tähtaeg 16. september 2025
  - ühe-astmelised täistaotlused ja kahe-astmelised eeltaotlused
- EK tervise klastri infopäev toimub 22. mail veebis
- veebipõhine partnerlusüritus toimub 5.-6. mail 2025
  - registreerimine lõpeb 30. aprillil 2025!
- partnerlusplatvorm B2Match toimib kogu suve
- Balti riikide +PL+BE+FR partnerlusüritus 4. juunil 2025 Brüsselis
  - registreerimine on avatud
  - saab taotleda reisigranti HEU partnerlusüritustel osalemiseks
  - teemad piiratud keskkonnatervise, digitervise (sh AI) ja närvisüsteemi haigustega

Teemavaldkond „tervis“ koosneb kuuest teemaplokist (*destinations*)

1. Tervis ja tervisedendus (STAYHLTH)
2. Tervist edendav elu- ja töökeskkond (ENVHLTH)
3. Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine (DISEASE)
4. Innovaatiline ja kestlik tervishoid (CARE)
5. Uued tehnoloogiad tervishoius (TOOL)
6. Euroopa tervishoiutööstuse edendamine (IND)

Tööprogrammi sissejuhatus: skoop ja võtmesõnad

- Innovatsioon tervishoius ja –tööstuses
- Covid-19, pandeemia ja HERA
- Globaalne kolmikkriis (kliima, saaste, mitmekesisus)
- Demograafilised muutused
- kestlik ja kohanduv tervishoid
- Vaimne tervis
- AMR
- vähktõbi

Tööprogramm

- Sünergia teiste programmidega
- Koostöö HEU teiste klastritega
- Rahvusvaheline koostöö
- Sidusrühmade kaasamine
- Terviseandmed
- Teaduse avaandmed
- Digitervis
- AI terviseteadustes ja tervishoius

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Tervis ja tervisedendus“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-03-STAYHLTH-01: Intellektuaalhäiretega isikute ja nende pereliikmete elukvaliteedi parendamine (RIA, 6-8 M€)

Improving the quality of life of persons with intellectual disabilities and their families (two-stage)

Mõned märksõnad:

- Varane diagnostika
- Kaasuvad haigused
- Noored patsiendid
- Innovaatilised lahendused

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Tervist edendav elu- ja töökeskkond“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-03-ENVHLTH-01: Keskkonnasaaste roll närvisüsteemi haiguste tekkes (RIA, 6-7 M€)

The impact of pollution on the development and progression of brain diseases (two-stage)

Mõned võtmesõnad:

- Neurotoksilisuse molekulaarsed mehhanismid
- Epigeneetika
- (Neuro)eksposoom
- Katseloomadeta uurimismetoodikad
- Koostöö SSH teadlaste ja teiste sama valdkonna projektidega

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Tervist edendav elu- ja töökeskkond“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-03-ENVHLTH-02: Mikro- ja nanoplasti toime inimese tervisele (RIA, 7-8 M€)

Advancing knowledge on the impacts of micro- and nanoplastics on human health (two-stage)

- Mudelid ja stsenaariumid riskihindamiseks
- MNP toime molekulaarsel, rakulisel ja organismi tasandil
- Töökeskkond
- Biomonitooring ja biomarkerid
- Ühisuuringute Keskuse (JRC) kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

HORIZON-HLTH-2025-03-DISEASE-02: Uudsed sekkumised vaimsete-, käitumuslike- ja närvisüsteemi arenguhäirete haldamisel (RIA, 6-8 M€)

Advancing innovative interventions for mental, behavioural and neurodevelopmental disorders (two-stage)

Märksõnad:

- sekkumised ravimitest psühho-sotsiaalsete ümberkorraldusteni
- kliinilised katsed/uuringud vajalikud
- oomika-analüüsid
- kaasaegsete tehnoloogiate (digivärk ja AI) kasutamine
- sidusrühmade kaasamine
- olemasolevate andmete taaskasutus
- koostöö kohaste taristute ja sidusrühmade ning SSH teadlaste kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-01: Antibiootikum-resistentsete bakteriaalsete infektsioonide faagiravi edendamine (RIA, 15 M€)

Testing safety and efficacy of phage therapy for the treatment of antibiotic-resistant bacterial infections

Märksõnad:

- mitmekeskuselised uuringud
- personaliseeritud faagiravi
- faagikokteilid
- MTO bakteriaalsete patogeenide nimistu
- suurandmed ja AI

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-03: Antikehad ja antikeha-põhised proteiinid epideemia-potentsiaaliga (viiruslike) nakkushaiguste ennetamiseks (RIA, 10 M€)

Development of antibodies and antibody-based proteins for the prevention and treatment of infectious diseases with epidemic potential

Märksõnad:

- Antikehade prekliinilised uuringud
- Tehnoloogilised platvormid antikehade (mass)tootmiseks
- Testid in vitro ja in vivo primaatidel
- Ohutuse testid inimkatsetes

Prioriteetsted viirused:

- Junin mammarenavirus, Lassa mammarenavirus
- Hantaan, Andes, Sin Nombre virus
- Variola major
- Hendra, Nipah virus
- Venezuelan equine encephalitis virus

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-04: Tehisaru rakendamine pandeemiateks valmistumisel (RIA, 6-8 M€)

Leveraging artificial intelligence for pandemic preparedness and response

Märksõnad:

- COVID-19 ja influenza puhangute kogemused ja andmed
- Euroopa Terviseandmeruum (EHDS)
- Andmekasutuse ja -töötluse kitsaskohtade kaardistamine
- SSH teadlaste kaasamine
- Rahastatud projektide omavaheline koostöö

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-05: Infektsioonhaiguste teadusuuringute globaalse võrgustiku tegevuse toetamine (CSA, 2 M€)

Support for the functioning of the Global Research Collaboration for Infectious Disease Preparedness (GloPID-R)

Märksõnad:

- globaalne teaduskoostöö infektsioonhaiguste alal
- teavitussüsteemide (p)arendamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-06: Tervishoiustrateegiad mittenakkushaiguste tõhusamaks raviks ja ennetuseks (RIA, 3-4 M€)

Implementation research addressing strategies to strengthen health systems for equitable high-quality care and health outcomes in the context of non-communicable diseases (GACD)

Märksõnad:

- tõenduspõhised sekkumised, kliinilised katsed lubatud (soovitatavad)
- sobivus nii jõukatele kui vaesematele piirkondadele
- tervishoiuteenuste kättesaadavuse ebavõrdsuse vähendamine (UHC)
- holistilised (nii haigusi kui ravi silmas pidades) mudelid eelistatud
- haiguste ravi fragmenteerituse vähendamine
- sidusrühmade kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-07: Suurt haiguskoormust põhjustavad, kuid väheuuritud tervisehäirete käsitlus (RIA, 6 M€)

Tackling high-burden for patients and under-researched medical conditions

Märksõnad ja tähelepanu väärivad haigused:

- müalgiline entsefalomüeliit / kroonilise väsimuse sündroom
- autism
- naistehaigused
- alaseljavalud
- muud seisundid, mis 2023 avaldatud raportis välja toodud

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-02-DISEASE-01: Euroopa närvihaiguste **partnerlus** (Programme Co-fund Action, 150 M€)

European Partnership for Brain Health

- Konsortsiumi moodustavad teadusrahastajad
- Korraldavad taotlusvoore
- Närvisüsteemi haiguste uuringute rahastamine koondub partnerlusse
- Korraldavad ka toetavaid tegevusi
- ERA-Neuron, JPND, HBP, EBRAINS, EBRA jt ühe mütsi alla
- Koostöö/kooskõla EU4HEalth ja DIGITAL programmidega

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Haiguste ja haiguskoormuse leevendamine“

HORIZON-HLTH-2025-02-DISEASE-02: Euroopa terviseteaduste **partnerluse** (ERA4Health) II faas (Programme Co-fund Action, 77 M€)

European partnership fostering a European Research Area (ERA) for health research (Phase 2)

Teadusrahastajate konsortsium juba moodustatud

Prioriteetsed teemad:

- Südame-veresoonkonna haigused
- Toitumisega seotud tervisehäired
- Nanomeditsiin
- Kliinilised katsed/uuringud (IICS)
- ECRIN ja BBMRI kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Innovaatiline ja kestlik tervishoid“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-CARE-01: Lõppkasutaja juhitavad tehisaru mudelid tervishoius (RIA, 15-20 M€)

End user-driven application of Generative Artificial Intelligence models in healthcare (GenAI4EU)

Märksõnad:

- Multimodaalsed andmed
- Personaliseeritud meditsiin
- Lahendused erinevatele sidusrühmadele
- Lahenduse headuse hindamissüsteem
- Eetiliste, õiguslike ja sotsiaalsete aspektide arvestamine (ELSI)
- Usaldusväärsuse ja ohutuse tagamise süsteem

- Koostöö projektidega, mis rahastatud teemal HORIZON-CL4-2021-HUMAN-01-24: “Tackling gender, race and other biases in AI”
- SSH teadlaste kaasamine
- FAIR ja GDPR

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Uued tehnoloogiad tervishoius“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-TOOL-01: Rakuteraapia edendamine (RIA, 8-10 M€)

Enhancing cell therapies with genomic biology

Märksõnad:

- somaatilised ja tüvirakud
- genoomi/epigenoomi „redigeerimine“
- geenimanipulatsioonid
- ravi tõhusus, patsiendi ohutus

- prekliinilised tegevused …
  … kliinilised katsed
- arvutisimulatsioonid
- sünteetilise bioloogia tehnikad
- Euroopa teadustaristute ja JRC kaasamine
- VKE-de kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Uued tehnoloogiad tervishoius“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-TOOL-02: Rakkude sekretoomil põhinevate ravimeetodite edendamine (RIA, 9-13 M€)

Advancing cell secretome-based therapies

Märksõnad:

- Sekretoomi bio-aktiivsete ühendite kirjeldamine, isoleerimine, kultiveerimine …
- Kõik rakutüübid lubatud
- Prekliinilised tegevused … kliinilised katsed (faas I-II)
- Sekretoomi mõjutamine/reguleerimine
- Mistahes haigused sobivad; suurema haiguskoormuse põhjustajad eelistatud
- JRC ja VKE-de kaasamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Uued tehnoloogiad tervishoius“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-TOOL-03: Multimodaalsete andmete kasutamine generatiivse tehisaru edendamiseks (RIA, 15-17 M€)

Leveraging multimodal data to advance Generative Artificial Intelligence applicability in biomedical research (GenAI4EU)

Märksõnad:

- Generatiivse tehisaru mudelid andmetöötluseks
- Ennustav ja personaliseeritud meditsiin
- Lõpp-kasutajate ja sidusrühmade kaasamine
- Generatiivse tehisaru tõhususe hinnangusüsteemi väljatöötamine
- GDPR ja FAIR põhimõtete järgimine
- Koostöö HEU partnerluste, JRC jt sarnaste algatustega

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Uued tehnoloogiad tervishoius“

HORIZON-HLTH-2025-01-TOOL-05: Innovatsioon biotehnoloogia teadmussiirdeks ravipraktikasse (RIA, 4-8 M€)

Boosting the translation of biotech research into innovative health therapies

Märksõnad:

- VKE-de kaasamine
- Tooted valmis kliinilisteks katseteks
- Kliinilise kasutasala piiritlemine
- Ravimikandidaadist-ravimiks protseduuri lühendamine
- sidusrühmade ja teadustaristute kaasamine

Näiteid innovaatilistest ravimitest:

- Monoklonaalsed antikehad
- Vaktsiinid
- Rekombinantsed biomolekulid
- Nanoravimid
- mRNA
- …

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Euroopa tervishoiutööstuse edendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-IND-01: Uudsete ravimite tootmise optimeerimine (RIA, 6-8 M€)

Optimising the manufacturing of Advanced Therapy Medicinal Products (ATMPs)

Märksõnad: Käimasoleva tootmise tõhustamine

- kiiremini
- kvaliteetsemalt
- odavamalt
- rohelisemalt

Uudsed ravimid:

- Geeniteraapia
- Rakuteraapia
- Koeteraapia

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Euroopa tervishoiutööstuse edendamine“

Eesti Teadusagentuur

HORIZON-HLTH-2025-01-IND-02: Meditsiiniseadmete vastavushindamise digitaliseerimine (CSA, 4 M€)

Digitalisation of conformity assessment procedures of medical devices and in vitro diagnostic medical devices

Märksõnad:

- Administratiivse koormuse vähendamine
- Tõhusam kommunikatsioon osapoolte vahel
- Sidusrühmade kaasamine
- Teostatavusuuring
- Pilootprojekt
- Edasiste vajalike sammude kaardistamine

HEU tervise taotlusvoor 2025

Teemaplokk „Euroopa tervishoiutööstuse edendamine“

HORIZON-HLTH-2025-01-IND-03: Kliinilised katsed innovaatiliste harvikseadmete arendamiseks (RIA, 6-8 M€)

Facilitating the conduct of multinational clinical studies of orphan devices and/or of highly innovative (“breakthrough”) devices (two-stage)

Märksõnad:

- Harvikhaigused
- Haruldased näidustused uuringuteks
- Kliinilised katsed/uuringud
- Rahvusvaheline koostöö
- AI kaasamine lubatud/soovitatav
- Koostöö EMA, HTA asutuste ja JRC-ga

„Euroopa horisondi“ tervise valdkonna eripärad

- Kliinilised katsed olgu registreeritud EL Kliiniliste Katsete Infosüsteemis: https://euclinicaltrials.eu/
- Andmehalduskava ja FAIR põhimõtted
- Andmed jagada EHDS, UNCAN.eu-ga
- Interdistsiplinaarsus ja SSH teadlaste kaasamine
- Patsientide esindajate kaasamine
- Sama teema projektid tehku koostööd

„Euroopa horisondi“ tervise valdkonna eripärad

Hindamislävend

- Teaduslik tase (excellence) – 4
- Mõju (impact) – 4
- Rakenduskava (implementation) – 3
- Summa – 12

„Euroopa horisondi“ tervise klastri **partnerlused**

Kaasrahastatavad partnerlused

Igal partnerlusel oma taotlemissüsteem

Institutsionaalsed partnerlused

Taotlemine *Funding & Tenders* portaali kaudu

Euroopa horisondi“ tervise klastri **institutsionaalsed partnerlused**

Institutsionaalne partnerlus (institutionalised Partnership; Joint Undertaking)

- rahastavad EK ja partnerid – LR-de, üle-euroopalised ettevõtete liidud
- EK rahastuse toel avatud taotlejaile kõikidest LR-dest ja AR-dest
- Partnerid saavad panustada mitterahaliselt (*in-kind* vormis)
- Taotlemine *Funding & Tenders* portaali kaudu
- Tervise valdkonnas on 2 institutsionaalset partnerlust:
  - IHI
  - EDCTP3

IHI – Innovative Health Initiative

- IHI industriaalpartnerid:
  - EFPIA
  - COCIR
  - EuropaBio
  - MedTech Europe
  - Vaccines Europe
- Projekti kaasatud ettevõtted peavad panustama 45% eelarve mahus (*in kind, in cash*)
- Partneri leidmiseks vastav platvorm
  - Mõned IHI näpunäited partneriotsinguks
- Hetkel avatud taotlusvoore ei ole

EDCTP3 – the African and European Research Partership on Infectious Diseases

Varem: European and Developing Countries Clinical Trials Partnership (EDCTP)

Eesti Teadusagentuur

- Ka: **Globaalse Tervise Partnerlus**
- Euroopa Komisjoni partneriks on EDCTP assotsiatsioon
- Hetkel avatud avatud taotlusvoore ei ole
- Pilk varasematele taotlusvoorudele
- Taotlemine ikka F&T portaali kaudu
- Eripärad:
  - peab kaasama Aafrika riike
  - fookuses troopilised nakkushaigused

Muud rahastusvõimalused

„Euroopa horisondi“ **teiste klastrite/sammaste jt EL programmide** tervise teemalised taotlusvoorud leiab HNN3.0 veebilehelt:

https://www.healthncp.net/find-open-calls

HNN3.0 veebilehel ka muid toredaid materjale

COST ja tervisetemaatika

- Terviseteemad tulevastes voorudes
- Rahastatud projektid, millega saab veel ühineda
- Lähem teave https://www.cost.eu/
- Konsultant ETAGis on Katrin Kello

Edasine teave
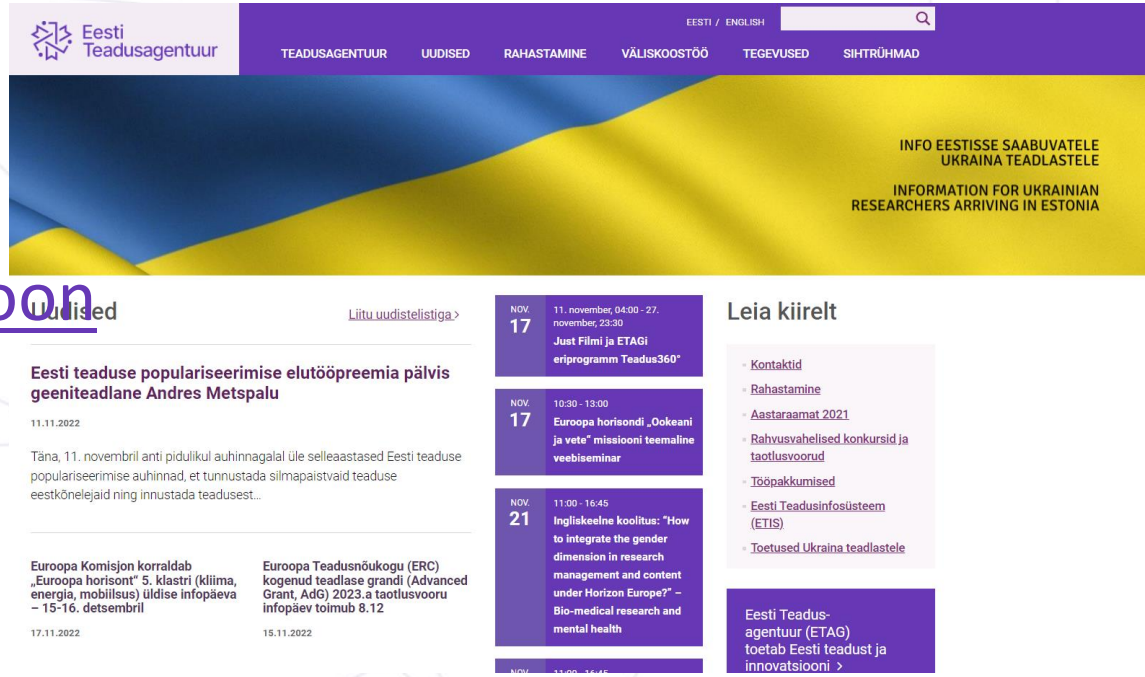
- Eestikeelne lühiülevaade ETAgi kodulehel
  - Euroopa horisondi tervise klastri ülevaade
  - Tervise valdkonna partnerluste lühikirjeldused
- Nõuded HEU partnerluses osalejatele
- ETAg uudiste listi kaudu
- ETAg uudised veebilehel + kalender
- HEU osalejaportaal
- Partnerid: b2match.com tervise sektsioon
- Uudised ka välisteaduskoostöö FBs
- argo.soon@etag.ee
- 515 3424